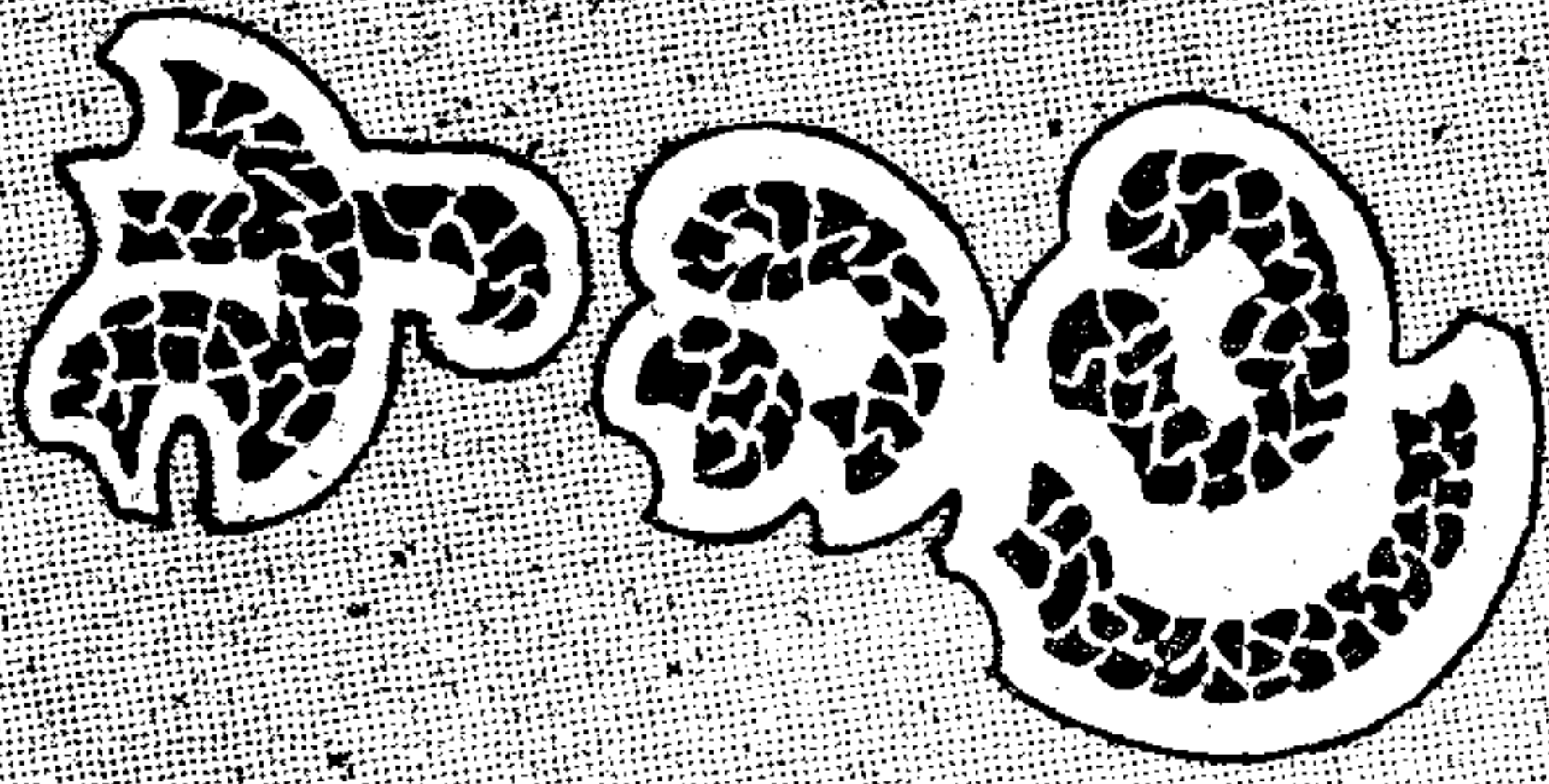

రచన :

మునిపల్లె రాజు

బ్రహ్మశూ—తన జీవితాన్ని అంచులులేని తమ
స్వతో పోల్చుకొన్నాడు. “తమస్సులో పుట్టాను.
పెరిగాను. కుంగిపోతున్నాను.” అని దినదినమూ
లేనిపోని ఆవేదనను కొని తెచ్చుకొని తన ఏకాం
తంలో ఎత్తేవాడు. ఉదారమైన ఆశయాలు, కళా
కోభితమైన జీవితానుభవాలు—యివి ఏక్కడ లభి
స్తాయి? యివి యిరువై నాలుగేళ్ళలోనూ,
లోకపుమూల మూలలనన్నీ గాలించి వదిలేశానని
అనుకుంటూన్న తన విశ్వాసం—అన్నిపరీక్షల్లోనూ
నిరాశను మాత్రమే పోగుచేసిందని వాపోయేవాడు.
తనో మంచివని నమ్మిన గొప్పలజ్ఞాన కోసం వస్తు
ప్రపంచంలోని విలువైన బ్రదుకును, చదువునూ,
ఉద్యోగాన్ని, భోగాలను కాలతన్నేశానని అహర్ని
శలూ విచారించుతూన్నాడు. అవును, యిరువై నాలుగేళ్ళ
వెతికితే దొరికిన శూన్యం తనవంటి గొప్పరచయితను
తన రచనల ద్వారా అర్జించిన దారిద్ర్యాన్ని గాయ
పరచకుండా మాయమాటుందా?—అని పశ్చాత్తా
పంలో తప్పుడొతున్నాడు. ఆలోచనలతో—భౌతిక
ప్రపంచంలో నీటుగా బ్రదకాలన్న సామాన్య విష
యాన్ని గూడా మరిచిపోతాడు. యిప్పుడు కథలూ,
గీతాలూ, పుస్తకాలూ వ్రాయలేడు. చీకటిని ప్రేమించ
లేడు. గొంతెత్తి పాడలేడు. సినిమాలు చూడలేడు.
తనిప్పుడు గొప్పసత్యాన్ని త్రవ్వి తీసిన పేత్రనని అప్పు
డప్పుడు మాత్రం అనుకుంటూంటాడు. నెలకుయాభై
రూపాయల ఉద్యోగంలో “గొటీన్”గా బ్రదక
టానికి అలవాటుపడ్డాడు. హోటల్లో తింటాడు.
గదిలో పడుకొంటాడు. ఆఫీసు గంటలు, ఒక్కపే
జ్ఞాపకమున్న గొప్పసంగతి అంతా మరిచాడు. చీక
ట్లోనే నిద్రించి, వెలుగులో మేల్కొని, ఆకలిని

చల్లార్చుకొని—చచ్చిపోయే వుపాయం తెలిక బ్రదుకు
తూన్న జీవి అతడిప్పుడు.

* * *

రాత్రివచ్చిన వుత్తరం గొప్ప విప్లవాన్ని తెచ్చి
పెట్టింది. తన రచనలు బాగున్నాయని అప్పుడప్పుడు
వచ్చే వుత్తరాల్లో—యీ ప్రత్యేకమైన వుత్తరానికి
ఏదో భాషకందని విశిష్టతవుంది. తనతో పోల్చుకోవ
టానికి యీ లోకంలో ఏదైనా జీవి, వస్తువు, అవ
కాశం, ఆధారం, ఆశ, నిరాశ—దొరుకుతుందేమో
నని, తను తనకు తెలీకుండానే చేసిన ప్రయత్నం
యొక్క ఫలసిద్ధిలాగా యీ వుత్తరం వచ్చింది. తన
వలెనే తమస్సు ఆవరణలో కళ్ళున్న వ్యక్తియొక్క
శూన్య బాంబులాగా యీ వుత్తరం ప్రతివారమూ
వస్తున్నది. ఒక్కొక్కసారి వారానికి రెండువస్తూం
టాయ్ గూడా. తను మరిచిపోయాననుకొన్న ఎన్నో
విషయాలు, వెనకటి రోజులతో దొర్లిన అనంత
ఆలోచనలు—తిరిగి స్మరణకు తేగలిగిన అజ్ఞాత
శక్తితో, గతాన్ని, వర్తమానాన్ని, భావి వేరు
చేసి చూపగలిగిన విశిష్టతతో—యీ వుత్తరాలు
తనను ప్రతిక్షణమూ ఆకర్షిస్తున్నాయి. చాలా గొప్ప
వింత తను అనుభవిస్తున్న శూన్యంలో సైతం, ఏదో
లోపమున్నదని గుర్తుపవచ్చినప్పుడు తను అనుభవించే
నూత్న విచారం, విరిగిన గుండెలోని గాయాలను
లెక్కపెట్టే భయంకర రాత్రులు యిప్పుడు క్రమం
గా అదృశ్యమాతున్నట్లుగా తోచింది. తని ఆశ
కుడై విచారంతో పోరాటం మాని వేసి వెన్ను
జూపాడు—కొని మళ్ళీ యీ అజ్ఞాత వ్యక్తి తన
వుత్తరాలనే, నిశితఖడ్గాలను తనకండగా నిలిపి—
పోరాటాన్ని సాగిస్తున్నది. ఎంత ఆశ్చర్యం? ప్రతి

పుత్రరాన్ని ఒక పారికి నాల్గుసార్లు, కొన్నింటిని డజను పార్లు, కొన్నింటిని నిశిరేయంతా చదివాడు. యీ 24 ఏళ్ళ తమస్సులో శూన్యం కాదు వెతికింది. తను లక్ష్య విదూరుడై తిరగలేదు. తను ఆ తమస్సులో తపస్సు చేశాడు. అవును, తమస్సులో తపస్సు!!

ఒక్క పుత్రరానికి జవాబువాసి ఎరగడు. తన జీవితంలో, తను జాగ్రత్తతో గుర్తించిన ఒకానొక అవ్యక్తలోపాన్ని కానరానీయకుండా కమ్మి వేసిన పుత్రురాలు యిచ్చిన తృప్తి అతడికి, జవాబు వ్రాయాలన్న ధర్మాన్ని భోధించలేదు. కాని ఆ తృప్తిలోనే ఏదో అసంతృప్తి, ఆ వ్యక్తిని చూడాలన్న, యిన్నాళ్ళూ మృగ్యమైన వాంఛ. తిరిగి అశాంతిని కొనితెస్తున్నట్లుగా భావాలు అల్లుకొంటున్నాయి. యిట్లా ఆ భావాలను పరుచుకోనిస్తే తను నిర్మించుకొన్న శాంతి కూలిపోతుందేమో! బ్రదర్ కా

లన్న వాంఛను, మేల్కొనాలన్న పుడ్రేకాన్ని, తలదువ్వకోవాలన్న చిన్నకోర్కెను, వెన్నెల్లో పాడాలన్న ఆవేదనను, వ్యధిత హృదయంతో జీవితం పొడుగు తగ్గిపోతున్నదన్న సత్యాన్ని, లావా ప్రవాహానికి అడ్డుకట్ట నిర్మించాలన్న మెరుపు సంకల్పాన్ని రాత్రిని రాత్రిగా, పగటిని పగలుగా దర్శించమని చేసిన పువ్వుదాన్ని—ఏ పుత్రురాలు కొనితెచ్చాయో ఆ వ్యక్తి సౌందర్యం, ఆ వ్యక్తి మూర్తి—ఏమూల పున్నదో గవేషించాలన్న ఆత్రుత మనస్సులో, సంధ్యలో, ఆత్మలో, హృదిలో ఆటలాడుతోంది. ఎంత చక్కని భావాలు ఎంత అందమైన కలలు ఏలోకపు వాతావరణం? —అనుకొన్నాడు—హోటలునుండి తిరిగివస్తూ చాలా అందమైన యువతియొక్క వ్యక్తమైన భావాలన్న—బలంలేని అనుమానం, బరువైన

స్థాపితము : 1916

చారి & రామ్

[రంగులు, రసాయన ద్రవ్యాల దిగుమతీదార్లు]

హెడ్ ఆఫీస్ : మధుర

[బాంచీలు, స్టాకిస్టులు ఇండియా అంతటా వున్నాయి.

చీరాలలో ప్రతినిధి :

శ్రీ టి. వి. రాజగోపాల్,
మెయిన్ రోడ్.

రాజమండ్రిలో స్టాకిస్టులు :

బాబా కల్చర్ ప్రేడింగ్
కంపెనీ

సికంద్రాబాద్ లో స్టాకిస్టులు :

శ్రీ హనుమాన్ కల్చర్
ప్రేడింగ్ కంపెనీ
1809, మహంకాళి వీధి.

ఆహ్ నిలో స్టాకిస్టు :

శ్రీ కల్మంగి మహాదేవప్ప,
షరాబ్ బజార్.

అడుగులు వేస్తూంటే బలపడసాగింది. చీకట్లో ఆగి చిరునవ్వు నవ్వాడు. తనకేలేలీదు ఎందుకో.

* * *

ఒక్క పరుగులో గదిచేరాడు. గదితలుపులకు తాళం వేయలేదన్న సంగతి ఎంత ఆలస్యాన్ని నాశం చేసింది? విధిఅనే వారాళి ఒకటివుంటే, అది యీ ఆంధ్రంలో తనను కెరటాలపై తేలి యాడిస్తున్నది!

బల్లమీది చిందర వందరగా బావురు మంటూన్న వుత్తరాలు సరిగా అమర్చి, ఆ ఆవ్యక్త "యువతి" యొక్క చిరునామాకోసం గాలించాడు పది—పన్నెండు—పదిహేను వుత్తరాల్లో ఎక్కడా అవుపించలేదు. పదహారో వుత్తరాల్లో "వ్యక్తి" అన్న మామూలు సంతకానికి బదులు "సావిత్రి" అన్న చక్కని సంతకంవున్నది. నిన్నవచ్చిన వుత్తరంలో జిలుగు అక్షరాల చిరునామాగూడా వుంది.

మహాభల్లాతకి లేహ్యము

సమస్త కుష్టములను సమూలముగా నాశనమొనరించు దివ్యోషధము.

పొడలు, కొరకములు, మేహరోగములు, గ్రంధులు మొదలగునవి 10 మోతాదులలో నివారణమగును.

40 దినములకు సరిపోవు మందు రూ. 8-0-0
అనుపాన కషాయము రూ. 4-0-0

మోచాకంద రసాయనము

మలబద్ధకము, ఆసనమునందు దురద, బైటకు వెళ్లునపుడు రక్తముపడుట, మొలకలు మొదలగు సర్వవిధముల మూలములను కుదుర్చును.

20 తు॥ డబ్బా రూ. 3-0-0.

ఆర్య వైద్య మందిరం,

(డా॥ డి. నరసింహాచార్యులు)

ఈగవారిపాలెం (P. O. చెంగల్పట్టణం).

తన బుద్ధి ఎంత తీక్షణమైనది — నూత్నమైనది — ఆ వ్యక్తి నిజంగా ఒక యువతి! "సావిత్రి"ట, ఎంత చక్కటిపేరు. పాతకూ, కొత్తకూ మధ్యనిలిచిన సంద్యలో ప్రత్యక్షమన్నలాగా, తన శిలాదూపాన్ని చిగిర్పించి పిలుస్తోంది. సావిత్రి! నిరాశ ధూమకెరటాల్లో అలముకొన్న "తను" అనబడే మృతశిల, ఏదో స్వర్గధామానికి లేతకొమ్మలతో మెట్లు నిర్మిస్తున్నది!

మూడు గంటలు కూర్చోని రాకాడు వుత్తరం. తన జీవితంలో ఎప్పుడూ అట్లా రాయలేదు. తను రాసిన సారస్వతంలో ఒక ఆజరామర స్థానాన్ని ఆక్రమించుకోగల గొప్ప గాంధర్వుల వుత్తరం తను చచ్చిపోయినా, తన వుత్తరం లోకంలో చుక్కవలే మెరుస్తుందిట. కాని—ఏమిరాకాడో అని కవరు మూశాక స్మృతికితెచ్చుకో ప్రయత్నించాడు. లాభించలేదు. ఆ తృప్తితో కేలవులేకుండా ఆఫీసుకు మూడురోజులు పోలేడు. నిద్రమాత్రం పోయాడు. నాల్గవరోజు సాయంత్రం జ్ఞప్తివచ్చి, బిళ్ళలేని కవరును పోస్టులో వేశాడు.

ఆరురోజుల వరకు ఏదో తృప్తి చెన్నాడగా, ఏదో మధురబాధ పలకరించగా, ఏదో శర్వరీకాంతి యిచ్చిన అనందం కళ్ళను చెమ్మగిలచేయగా జవాబు వచ్చింది.

జవాబు వచ్చింది!

జవాబు వచ్చింది!!

అందమైన జవాబు!!!

"వస్తున్నాను. కేపు వుదయం ప్యాసెంజరులో సావిత్రి"

* * *

భౌతికంగా అక్కడ లేని సావిత్రి, కేపు వచ్చేసావిత్రి గదినంతా శుభ్రం చేయమని చెప్పింది. ఓపికతో దుమ్మునంతా దులిపాడు. వుత్తరాలు దొం

తరుగ వర్పడాలు. పుత్రులు ఎర్రట్టల పైలులో గొంతులు గుచ్చుకొన్నాయ్, నందలాలు బోసు జొమ్మలు గోడలమీద తటతళలాడాయ్. క్యాలెండరు ఆరు నెలలు వెనకబడి ఒక్కక్షణంలో ఆరు నెలలు ముందుకు నడిచింది. బల్లమీది నల్లగుడ్డ మారి, పువ్వులు మొలిచిన సన్నగుడ్డ ఆస్థలాన్ని ఆక్రమించింది. టేబిల్ మీది వేస్ లో గులాబిపూలు నవ్వుతున్నాయి. కుర్చీలు గూడా శిక్షణ నేర్చుకొన్నాయ్.

తెల్లవారు ఝామునే లేచాడు. అమెరికా రేజరులో కొత్తబేడు తగిల్చి, మృదువుగా గడ్డంచేసుకొన్నాడు. క్రొవసున్నగా వుంది. అద్దానికి పనితగిలింది. ఎవరో చేయమంటున్నారు. యీ పనులన్నీ; తను చేస్తున్నాడు. అంతేనా! వెనక బొంబాయిలో కుట్టించిన గీరల నూటు వేసుకొన్నాడు. నిన్ననే తెచ్చిన కొత్త “టై” తగిల్చాడు. ఈల వేశాడు. పాడేడు. లక్ష్యం లేకుండా గదిలో తిరిగాడు. కూని రాగం. తీకాడు గొలుసులలో నిర్మించిన నావుయ్యెల విరిగిన మోతలా అవి? నిస్పృహనిచ్చైన మెల్లెక్కిననీ అని ఆశుకవిత్వం చెప్పసాగాడు. జేమ్స్. హెచ్. కజిన్సుకవిస్మృతికి వచ్చాడు. “అపంఖ్యాక మైన సంవత్సరాలలో నేను ఎన్నో వశంతాలను చూడగలను.”

* * *

“వస్తుంది. సావిత్రి; పుషకీరణంలా వస్తున్నది.”—స్తేషనువేపు జోరుగా నడిచాడు. టాక్సీ అద్దెకు కుదిర్చాడు. పాసెంజరు వచ్చింది. ప్లాట్ ఫారమంతా కన్నులుచేసుకువెలికొడు. ఎవరికోసమా విరీక్షిస్తూన్న యువతి, ఎవ్వరూ కనబడలేదు. అరగంటలో ప్లాట్ ఫారమంతా నిర్మానుష్యం “బండి తప్పి తుంటుంది. ఆయ్యో పాపం” అన్నమాటలు వెలువడ్డాయ్, పెదిమలనుండి.

మరొక ముప్పావుగంటలో గది ఛాయలకు వచ్చాడు. మేడ గది వరండాలో ఎవరో నలభై అయిదేళ్ళ పెద్దమనిషి కూర్చుని, సంచిని వెతుక్కుంటూన్నాడు—“నమస్తే—మీరేనా రచయిత” ఫలానివారు? అని “మీరు—” అన్నాడు.

ఆయన చిరునవ్వుతో—“నేనే సావిత్రిని— పెద్దగా నవ్వాడు. తనకు ముచ్చెమటలు పోకాయ్, కళ్ళముందు ఏదో భయంకర సర్పం కనిపించినట్లయింది. ఎక్కడికో కాళ్ళు ఎగిరి పోతున్నాయ్. పిట్టగోడమీదుగా దూరపు సముద్రం అరఫర్లాంగులో ఘోషిస్తున్నది. చెవులనిండా పెద్దఘోష. చీకటిలో తడుముకొన్నట్లు పిట్టగోడ తాకి చూశాడు. పెద్ద వెలగా కనిపించింది.

ఆ పెద్దమనిషి — ఆ నలభై అయిదేళ్ళ పెద్దమనిషి మళ్ళీ పిలిచాడు—“ఏమండీ!”

“ఛీ ఛీ—సావిత్రి—మీరేనా?” అన్నాడు తను.

“అవును” మళ్ళీ చిరునవ్వుతో జవాబు.

“తనుచేతులు రెండూ పైకెత్తాడు. పెద్దగా భీషణంగా వికటంగా అట్టహాసం చేశాడు. సావిత్రి చెయ్యమన్నది గనక చేశాడు. నిన్నటి సావిత్రి, ఊర్వశి నృత్యంచేసింది. నేటి సావిత్రి వికటాట్టహాసం చేస్తుంది. నిన్నటి సావిత్రి “పూహ” నేటి సావిత్రి “భౌతికం”

పిట్టగోడను ఒక్క వుదుటులో లంఘించాడు. క్రింద యిసికమీదపడి లేచి పరుగెత్తసాగాడు. బజారులో—అంతా నివ్వేరపోయి చూస్తున్నారు.

ఆ పెద్దమనిషి పిలుస్తున్నాడు. “అయ్యో, అదే మిటండీ—అయ్యో, అయ్యో—”

తను వెనుదిరగలేదు. తనను సముద్రం ఘోషతోనే పిలిచింది!!